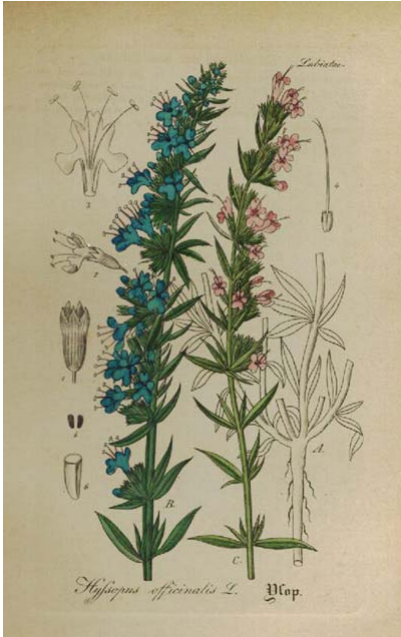

Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó. (Zsolt 51,9)

Alázat és hűség - az izsóp

A Biblia növényei közül most a pilisi ifjúsági zenekar „névadójaként” is számon tartott izsópot vizsgáljuk meg kicsit közelebbről. E növényt az Ószövetség többször is, az Újszövetség pedig egyszer említi. Számos – gyógyhatással is bíró – fűszernövényünk tartozik az ajakosok családjába; ezek közül az izsóp elfeledett, ám rokona, a szurokfű (oregano) egyik faja nálunk is igen közkedvelt ételízestő. A növény család tagjai sok tekintetben hasonlóak, így megkülönböztetésük olykor csak a botanikai ismeretek bővülésével vált egyértelművé.

A nálunk is ismert kerti izsóp (*Hyssopus officinalis*) mérsékelt övi faj, Palesztinában régen nem ismerték. Így valószínűleg – a növény mai héber neve alapján azonosítva – a Bibliában egy rokon fajról, a szintén az ajakosok családjába tartozó szíriai szurokfűről, más néven szír izsópról (*Origanum syriacum*) van szó.

A szír izsóp 50-80 cm magas, dúsan elágazó, lágyszárú növény. Apró, fehér, méhcsalogató kis fűrtvirágzatai örvökben állnak. Napos, száraz, sziklás hegyoldalokon, törpecserjésekben, de mesterséges kőfalakon, réteken is tömegesen fordul elő. Levele, illetve hajtása illóolajat,

keserűanyagot és cseranyagot is tartalmaz. Egyiptomtól Kis-Ázsiáig régóta használják fűszerként és gyógynövényként. Hatása a kerti izsópéhoz hasonló. Főleg teaként fogyasztották légúti és gyomorbántalmak esetén. Illóolaja (megfelelő mennyiségben) görcsoldó, keringésjavító és vírusölő hatású.

Később az is kiderült, hogy a növény levelein szívesen tenyésznek penészgombafajok, amelyek penicillint termelnek. Ennek a hatását érezhették a leprások is a tisztulási fürdő során (3Móz 14,4), így ez nem kizárólag rituális értékű lehetett. A Bibliában máshol is a megtisztulási szertartásokra vonatkozó rendeletekben, illetve az ilyenekre utaló igehelyeken találkozunk az izsóppal (4Móz 19,18; Zsolt 51,9; Zsid 9,19).

A növény keserűanyag-tartalma miatt a páskát kísérő étel része is lehetett (erről egy korábbi számunkban már írtunk).

Más összefüggésben is találkozunk a növényvel a Szentírásban. Sűrűn leveles, szőrös felépítése miatt sokáig képes magában tartani a nedvességet. A tizedik csapás, az egyiptomi elsőszülöttek megölésének történetében páskabarány vérébe mártott izsóppal hintik be az ajtófélfákat jelként, hogy az Úr ne sújtsa csapással a házat. Az Újszövetség egyetlen helyen említi: amikor ecetbe mártott szivacsot nyújtanak izsópra tűzve Jézusnak a keresztfán (Jn 19,29).

Az izsópot gyógyhatása, illata, virága és gyakorisága tehette a vallásos kultusz fontos elemévé. A bűnbánat, az alázat és a megtisztulás kifejezője korai időktől kezdve, a kereszténységben a keresztség szentségének, a középkorban – tartós illata miatt – az állhatatosságnak és a hűségnek a jelképe. Az alázatos lélek képes elfogadni a ránehezedő terheket, Isten iránti hűségének és bizalmának megrendülése nélkül. Az állhatatosság és az alázat megszerzéséhez pedig folyamatos bűnbánatra és megtisztulásra van szükségünk.

Kereszty Zoltán Nézzétek a mező liliomait című könyve alapján szerkesztette:

JCsCs

Forrás: <http://www.lutheran.hu/z/ujzagok/evelet/archivum/2004/23/111>